

Gęś białoczelną (*Anser albifrons*)

I. Występowanie i siedlisko

Gęś białoczelną gniazduje w tundrach, w podbiegunowych okolicach Azji i Ameryki. Osobniki spotykane w Polsce mają tereny lęgowe wzdłuż arktycznej części Rosji. Najliczniej można je zaobserwować u nas podczas jesiennych przelotów, kiedy to wielotysięczne stada przelatują wzdłuż wybrzeża Bałtyku i północnych rejonów kraju, udając się na zimowiska. Ich celem jest wówczas zachodnia Europa, przede wszystkim Holandia, ale zimują także w południowej Europie, Azji Środkowej i Ameryce Środkowej.

II. Charakterystyka ogólna

Gęś białoczelną jest dość dużym ptakiem wodnym, ale mniejszym zarówno od gęgawy, jak i zbożówki. Waży do 3 kg. Jest ubarwiona podobnie do gęgawy, czyli szaro-brązowo, z tym że na jaśniejszym spodzie mają nieregularne, czarne pręgi poprzeczne, które nie występują u młodych osobników. Również u młodych brak jest wyraźnej, białej plamki na czole, zaczynającej się u nasady dzioba. Dziób (z białym paznokciem) i wiosła są jasnocieliste.

III. Odżywianie

Odżywia się podobnie jak wszystkie gęsi: tylko i wyłącznie pokarmem roślinnym. Apetyt swój zaspokaja coraz częściej na łąkach i polach, najchętniej pasąc się na nasiewach rzepaku i zbóż ozimych oraz na ścierniskach po kukurydzy. Chętnie żeruje na bagnach, pływaczach i na przylegających do zbiorników łąkach.

IV. Rozmnażanie i rozwój

Jak wszystkie gęsi, również białoczelne wyprowadzają jeden lęg w roku. Gniazda zakładają na wyższych i bardziej suchych miejscach w tundrze często pod osłoną roślinności. Budują je z mchu i traw, i oczywiście wykładają puchem. Jak jej kuzynka, składa 4-6 jaj i wysiaduje je do 28 dni. Również jak u innych gęsi młode wodzone są przez oboje rodziców.

V. Zachowanie

Gęś ta zwykle tworzy wspólne stada z gęsiami zbożowymi. Odzywa się częściej niż inne gatunki, po czym można ją łatwo poznać już z wielkiej odległości. Odgłosy ma charakterystyczne, od śmiejących okrzyków niekiedy podobnych do trąbki, po melodyjne głosy nieco przypominające skowyczenie psa.

VI. Ekologia gatunku

Gatunek łowny z okresem ochronnym; lokalnie jest przedmiotem intensywnych polowań.

VII. Słowniczek

Ciąg – przelot ptaków określonymi i powtarzalnymi trasami.

Tabun – większa liczba gęsi

Zimowisko – miejsce zimowania ptaków wędrujących.